

Discurs pressupostos

Abans d'iniciar el nostre anàlisi dels pressupostos que avui es sotmeten a debat en aquesta sessió plenària, voldríem iniciar la nostra exposició realitzant un seguit de reflexions –fins a quatre- que condicionen de forma directa i estructural els pressupostos de l'any en curs. I, sobretot, voldríem plantejar un debat que englobi les diferents fases en que s'han pogut debatre i votar qüestions relacionades amb el contingut d'aquests pressupostos.

No cal oblidar, que el debat d'avui no és el primer que realitzem sobre els pressupostos, sinó que prèviament hi va haver el debat sobre ordenances i taxes, que constitueixen una gran part dels ingressos del Consistori. També, el debat sobre el Pla d'Ajustament, que condicionaven una altra gran part dels ingressos del Consistori. Així com, que prèviament al debat d'avui, hi hagut les diferents reunions dels consells d'administració d'INNOVA i les diferents empreses municipals, com també els consells municipals configurats al voltant dels diferents organismes autònoms.

En primer lloc, i de forma més genèrica i/o abstracte, voldríem incidir en l'anàlisi sobre la implicació de la conjuntura que està vivint actualment el sistema capitalista, en la situació de les hisendes de les administracions públiques.

La crisi econòmica que va esclatar l'any 2008 té unes causes molt profundes, que tenen a veure amb la dinàmica del desenvolupament capitalista en els darrers anys, i és el resultat de contradiccions molt intenses i problemes socials molt arrelats. Les mesures de la política econòmica i les pràctiques empresarials estan duent a terme una gestió de la crisi que està fent repercutir les conseqüències negatives a les classes populars. La política municipal queda molt lluny d'aquestes qüestions, i té poca incidència per a solucionar els problemes de fons. Però, això no significa que se n'hagi de quedar al marge.

La crisi impacta en els pressupostos públics i les tensions financeres del que s'anomena crisi del deute dificulten l'obtenció de finançament. Amb la crisi, els ingressos pressupostaris dels municipis han minvat. En certa mesura, l'aflluència de recursos extraordinaris, procedents de la bombolla immobiliària, va provocar que els ajuntaments poguessin fer despeses més enllà de la limitació dels recursos estructurals. Alguns municipis també es van endeutar per a fer inversions desproporcionades, en infraestructures que no es tradueixen en un benefici clar per al conjunt de la ciutadania.

Cal tenir en compte que el deute i el dèficit públics no són un problema generalitzat en els ajuntaments catalans, malgrat que en alguns casos concrets –com és el de la nostra ciutat- la situació pressupostària és molt problemàtica. Els ajuntaments presenten menys dèficit i deute que la Generalitat de Catalunya o l'Estat espanyol: del deute públic total de l'Estat, aproximadament el 75% és de l'administració estatal, el 18% de les comunitats autònomes i el 7% dels ajuntaments.

Després de l'intent del president espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero, amb diferents polítiques que van ser més publicitades que no pas van generar ocupació com el "Plan E", l'orientació de les polítiques econòmiques del darrer mandat d'aquest, i de l'inici del nou president espanyol Mariano Rajoy, s'han centrat exclusivament en la reducció del dèficit, enlloc en la generació d'ocupació. Mentrestant, les xifres d'atur van batent rècords històrics i el desequilibri social s'eixampla a marxes forçades. Arribant fins a l'extrem que un de cada cinc catalanes tenim el risc de ser excloses socialment. I, sobretot, que per primer cop en la història les noves generacions no tindran dret a

gaudir d'un nivell de vida superior al de les seves generacions predecessores immediatament.

S'estan executant plans d'ajustament que retallen la despesa pública alhora que mantenen un sistema fiscal molt favorable a les rendes altes, les grans fortunes, els beneficis empresarials i als grans defraudadors de la hisenda pública. Aquests plans d'ajustament, que també es fan en l'àmbit municipal, són molt injustos, neguen els recursos més bàsics a les persones que els necessiten, quan a la societat en la que vivim hi ha recursos econòmics de sobre per a pagar-los.

La segona reflexió que voldríem posar sobre la taula abans d'entrar en matèria és el concepte del que és la gestió econòmica a nivell municipal i del que s'entén com a pressupostos.

Els pressupostos i les ordenances sovint es presenten –com és el cas de la nostra ciutat- com un plec de fulls inacabables amb taules de números complexes i difícils d'entendre. Almenys per a nosaltres. I és aquesta tecnicitat el que allunya els ciutadans a poder intervenir en els processos d'elaboració, o simplement, poder-ne extreure alguna valoració crítica. Se'ns presenten com una cosa inalterable que no pot ser de cap altre manera, llevat d'alguns petits serrells sense gaire rellevància que poden ser modificats. Però, el que sovint no s'explica són les intencions i els objectius sobre els que s'elaboren els pressupostos, molt més important que els números que hi apareixen.

Els pressupostos, més enllà de la seva importància des de l'àmbit estrictament de l'hisenda local, són el principal document ideològic i polític d'un Ajuntament. Els pressupostos són el reflex del model de municipalisme per al que s'aposta i determinaran completament l'acció municipal per al proper any.

La tercera reflexió que volem aportar és sobre la concepció dels serveis públics. Una qüestió fonamental en el funcionament de l'Ajuntament i, que és d'especial rellevància en una ciutat com la de Reus, en la qual el seu model de gestió representa un exemplar únic en tots els Països Catalans.

La política municipal és la que està més a prop de la ciutadania, i per això s'ha de donar el màxim de cobertura a les creixents necessitats socials. Cada cop hi ha més persones que veuen com les seves condicions de vida s'estan degradant des de diferents esferes: la laboral, l'habitatge, la manca de prestacions, les retallades dels drets socials, etc.

És en l'aplicació de la despesa amb que l'Ajuntament fa front a la crisi, i per tant, és aquí on l'Ajuntament escull si actua en benefici d'aquells qui han provocat la crisi o d'aquells i aquelles que la pateixen. No només en té la possibilitat, sinó que és responsable del benestar de la població del municipi. De la mateixa manera que en el capítol d'ingressos, apostem per una imposició directa i progressiva i altres mecanismes que ens portin a la distribució de la renda, les despeses les hem d'enfocar amb el mateix objectiu: redistribuïm la riquesa.

En aquests moments de crisi en que es veuen perillar amb més força les necessitats bàsiques de la població cal que els ajuntaments, com a institució més propera a la ciutadania, siguin capaços de fer valer i mantenir els drets de la població.

Les mesures d'ajust programades per agents europeus i mundials i aplicades en forma de retallades pels governs autonòmics i estatal al nostre país encara deixen en una situació de desprotecció més important a una gran part de la ciutadania i agreugen les

conseqüències de la crisi. Per tant, els ajuntaments hauran de poder garantir uns drets bàsics de la ciutadania que mica en mica, o a passos de gegant en alguns casos, estem perdent. Fins que no es resolguin els alts índex d'atur i s'aconsegueixi un treball digne i estable per a tota la població activa, l'Ajuntament i la resta d'administracions públiques, hauran de cobrir les desigualtats que es generin.

Des de les seves competències, les administracions locals hauran de satisfer les necessitats de la població en matèries com l'educació i la sanitat, proporcionant un servei públic de qualitat. De la mateixa manera, haurà de garantir el transport fent-lo gratuït en la mesura del possible i permetre l'accés als serveis bàsics per poder gaudir d'una vida digna, com són l'aigua i la llum, entre d'altres. Més allunyat de les competències municipals però igual d'importants, també caldrà que intervingui en matèria d'habitatge i de treball, començant per aturar les privatitzacions i l'externalització, alhora que no ha de ser un focus de propagació de precarietat sinó que ha de contribuir a frenar-la.

I, la quarta i última reflexió, gira entorn al model de ciutat i d'Ajuntament que des de la CUP creiem que cal començar a construir des d'ara mateix. Un moment òptim per fer-ho, tenint en compte la conjuntura sistèmica en la que ens trobem, i sobretot, tenint en compte la complexitat i particularitat de l'entramat de la gestió pública a la nostra ciutat.

Els ajuntaments els hem de concebre com a agents actius en la lluita per la justícia social i per transformar la societat. No podem permetre que l'administració més propera al ciutadà esdevingui còmplice de la pèrdua de drets i de benestar de la població, ni que en sigui una mera espectadora. En primer lloc, s'ha de fer front a la situació en la que ens trobem, aquí i ara, garantint els drets socials i assistint als grups d'emergència social que ho requereixin.

Un cop resoltes les urgències conjunturals, cal afrontar el conflicte estructural. L'Ajuntament no només ha de fer d'apagafocs, sinó que ha de contribuir a que no es tornin a produir. En aquest instant comença el treballa per a transformar les bases de la societat, i seguir avançant cap a una societat socialment més justa. Només modificant l'estructura i planificant les polítiques municipals a implementar, conjuntament amb la participació de la ciutadania i els agents socials, podrem començar a crear un nou model de ciutat.

Un cop plantejades aquestes reflexions, i animant tant als companys i companyes que seieu en aquestes butaques, com sobretot a la ciutadania de Reus a que hi dediqui una estona del seu temps, voldríem plantejar una nova sèrie de qüestions –fins a sis- que condicionen de forma directa l'elaboració d'aquests pressupostos. I, que fins i tot, en condicionaran la seva aplicació al llarg d'aquest exercici 2012.

En primer lloc, voldríem insistir de nou en una problemàtica fonamental de tots els ajuntaments, ja sigui de pobles petits o grans ciutats, que tenen en comú els diferents pobles sota el poder de l'estat espanyol. Un problema endèmic, que no sembla que hi hagi gaire interès en resoldre, ja sigui des dels ajuntaments o de l'estat, i que caldria que les associacions de municipis possessin en el primer punt de les seves reivindicacions.

Parlem de la manca d'un model propi i autònom de les hisendes locals, que trenqui amb la dependència dels ajuntaments vers l'Estat. Un model que permeti als ajuntaments –segons la realitat dels seus pobles i ciutats- poder organitzar-se de la forma que cregui més convenient per millorar en la seva gestió i el desenvolupament del benestar de la seva ciutadania.

L'actual model de finançament dels ajuntaments és totalment injust i pervers, i com sempre, en última instància la principal perjudicada n'és la ciutat. Aquesta perversió es produeix quan, per una banda, els ajuntaments han de nodrir-se de l'impost sobre la construcció i sobre la plusvàlua (que no és més que un impost sobre l'especulació), i que provoca que a la pràctica els ajuntaments tinguin més finançament com major sigui l'especulació i la construcció.

I, per altra banda, que l'Estat transfereix als municipis una quantitat de diners que es calcula, entre d'altres pel volum de població, però que depèn dels ingressos –i de les previsions d'ingressos- que l'Estat fa respecte els impostos que recapta, com l'IRPF i l'IVA.

A més, aquests càlculs no tenen en compte la quantitat ni la qualitat dels serveis que els ajuntaments ofereixen a la població. Cal tenir en compte a més, que l'Ajuntament de Reus assumeix en moltes ocasions competències que no li són pròpies i que paga dels impostos dels reusencs i reusenques. Serveis que hauria d'assumir la Generalitat o l'Estat.

Un cop apuntada aquesta qüestió, voldríem enllaçar-la amb el segon dels factors que condicionen els pressupostos del curs vigent, que és el descens dels ingressos provocat per la popularment anomenada “crisi del totxo” i l'estancament del sistema financer.

La gran davallada dels ingressos de l'Ajuntament, arran de l'esclat de la bombolla immobiliària, així com els ingressos patrimonials i les operacions de capital, han generat una situació en la que l'Ajuntament s'ha vist obligat a pujar aquells impostos que paguem tots els ciutadans i ciutadanes, per poder garantir un nivell mínim d'ingressos.

Aquest factor ha condicionat greument la proposta d'ordenances, preus públics i taxes, aprovada pels partits del govern municipal, carregant sobre les espatlles de la ciutadania una major pressió fiscal. Una pressió, que s'agreuja amb les mesures fiscals de l'Estat i la Generalitat. I, que encara s'agreuja més, tenint en compte que ens els darrers dos anys, l'anterior govern havia decidit congelar-les. I, que encara s'agreuja més amb la pujada posterior dels principals impostos i taxes per part de l'Estat espanyol, en el marc de l'aprovació del Pla d'Ajustament.

Davant d'aquesta situació, és el moment de plantejar la que creiem que és la tercera causa que condiciona la formulació d'aquests pressupostos, i sobretot que ens trobem en la situació financera en la que ens trobem. Aquesta és la gestió de l'anterior govern municipal.

Acabem de denunciar –com ja varem fer en el ple extraordinari sobre el tema- que el govern va congelar en els darrers dos anys les ordenances fiscals i les taxes. Una decisió, que varem denunciar com a populista i com a partidista, i que no responia a les necessitats reals de la ciutadania en temps de crisi. Sinó que les necessitats d'aquesta passen per una millor reordenació d'aquestes taxes i, sobretot, per garantir una major redistribució de la riquesa.

També hem denunciat fa un moment, que gràcies als impostos que gravaven la construcció, es van fer un seguit d'inversions que no responien als interessos de la ciutadania, així com que com es diu popularment “es va estirar més el braç que la màniga”. Doncs, aquesta és la dinàmica que va seguir l'anterior govern de la ciutat. Tampoc cal que ens estenguem molt en aquesta qüestió, ja que és sabuda per a tots i

totes. Sinó, només cal veure els tristos rànquings publicats als diaris on apareixen els nostres deutes amb els proveïdors i les institucions bancàries.

No podem entendre, com pot ser que entrant en situació de crisi l'any 2008, l'anterior govern municipal continués dos anys més com si la bombolla immobiliària no hagués explotat. Continuant tirant la casa per la finestra amb inversions faraòniques com el Tecnoparc, el nou Hospital, Metrovacesa... D'aquí provenen els principals problemes financers que actualment pateix la nostra hisenda municipal. Ara, ens tocarà als ciutadans i ciutadanes, pagar els plats trencats d'aquests projectes mentre els seus anteriors responsables tenen la cara dura de continuar defensant que aquest era el camí a seguir. El camí a seguir per a qui? Esperem i continuarem esperant, que el nou govern municipal ens expliqui –o millor encara, ens convidi a participar en el debat- quina és la solució a tot aquest cúmulo de despropòsits.

Però, com també ja hem denunciat diverses vegades –i en aquesta ocasió fins i tot al poder judicial- la principal obra de l'anterior govern municipal que condiona els pressupostos que avui debatem, és el gegant (ara podem afegir amb peus de fang), conegut com a INNOVA.

Aquest ha estat l'instrument que ha servit perquè l'Ajuntament es pogués endeutar per sobre del legalment permès a l'administració pública. Ha estat l'instrument que ha servit per realitzar operacions més que qüestionables per crear empreses que no han aportat cap mena de benefici per a la ciutadania. Ha estat l'instrument que ha creat una estructura duplicada –i que fins i tot supera- al propi Ajuntament. Ha estat l'instrument que enlloc d'estar al servei de l'Ajuntament està per sobre de l'Ajuntament. I, ha estat i és l'instrument –tant per l'antic govern com per a l'actual- que serveix perquè aquest pressupost que avui es presenten, no els conegui al 100% ni el propi regidor d'hisenda de l'Ajuntament.

Per sort, si l'any passat la relació del pressupost consolidat de l'Ajuntament era del quasi 80% per a INNOVA i el 20% per a l'Ajuntament, en aquest exercici, aquesta gran bretxa es redueix a una relació del quasi 70 en favor del primer, i del 30 en favor del segon. Tanmateix, com portem denunciant des de fa temps des de la Candidatura d'Unitat Popular, animem al govern municipal a ser valents i a plantejar un pla de reordenació de les estructures de gestió públiques de la ciutat que resolgui aquesta particular situació, intel·ligible per a la ciutadania, i fins i tot per ajuntaments d'altres pobles i ciutats del país.

La sortida a aquesta situació, no passa per vendre empreses que monopolitzen determinats serveis públics i essencials, sinó passa en primer lloc per resoldre les grans desigualtats en l'àmbit laboral dels treballadors i treballadores remunerades per diner públic i municipal; en segon lloc, per acabar amb l'estructura de hòlding encapçalada per l'empresa pròpiament dita INNOVA; i en tercer lloc, per redefinir la gestió dels serveis públics de la ciutat tenint present la duplicitat d'estructures i el caràcter socialment elemental de determinats serveis que actualment són gestionats per empreses públiques.

El quart factor que condiona l'elaboració i formulació d'aquests pressupostos és la relació de l'Ajuntament amb la Generalitat, i d'aquesta amb l'Estat. Hem denunciat en reiterades ocasions –i no hem estat els únics- que la Generalitat té un deute espectacular amb l'Ajuntament de la ciutat. El té com a Agència Catalana de l'Aigua, com a Institut Català de la Salut, com a pròpia Generalitat de Catalunya. I, això ens ha implicat –i implicarà- un major endeutament de l'Ajuntament –encara que hagi estat o sigui a través d'INNOVA- que acabarem pagant els reusencs i reusenques, amb una major pressió fiscal i una reducció dràstica de la qualitat dels serveis públics.

No serà tampoc, avui el primer dia, en que denunciem la situació d'espoli fiscal que viuen els Països Catalans respecte l'Estat espanyol. Les tres comunitats autonòmiques en que ens han dividit, són les que paguen més, i les que reben menys. Ni tampoc serà el primer cop, que denunciem l'importantíssim frau fiscal que cada any es produeix a la Comunitat Autònoma de Catalunya. Des del Ple ja hem instat en diverses ocasions que l'Ajuntament es posicioni clarament respecte d'aquesta greu situació. No obstant, la resposta de la majoria dels i de les integrants d'aquesta cambra ha estat negativa. Continuem convençuts que la independència política, econòmica i social dels Països Catalans continua essent la única sortida viable a aquesta situació. La utopia de l'encaix del nostre poble a l'estat espanyol és senzillament això, utopia. La història ens ho demostra i cada dia es fa més palesa. I, més, en la conjuntura actual de crisi.

I, aquest és precisament, el sisè i darrer factor que condiciona l'elaboració d'aquests pressupostos. L'acció del govern espanyol.

Des de fa mesos, el govern espanyol legitima les retallades dels drets laborals i socials dels treballadors i treballadores dels diferents pobles de l'estat espanyol, emparant-se en l'amenaça que les institucions europees intervinguin l'economia estatal. Doncs, la situació que estem vivint a Reus i a la resta d'ajuntaments, és precisament aquesta. La de la intervenció de l'estat espanyol a la nostra hisenda i a la nostra activitat institucional.

Els decrets imposats pel govern espanyol, com ara el que prohibeix a l'administració la contractació de treballadors i treballadores, la contrareforma laboral –un capítol més del seguit de mesures en contra dels nostres drets laborals iniciats amb els pactes de la Moncloa-, el seguit de mesures sota l'epígraf de "reducció del déficit", que a la pràctica no sols redueixen, sinó que encara encadenen més els ajuntaments al crèdit amb les institucions bancàries que han rebut milers de milions de diner públic.

No és això una intervenció en tota regla del govern espanyol a les administracions locals? I, el més greu de tot, és que aquest seguit de mesures només han fet que començar. Per això dèiem al començament de la nostra exposició de forma rotunda: els pressupostos que avui es debaten no es podran aplicar tal i com avui s'aprovin. Les properes mesures del govern de Rajoy el condicionaran de forma clara i directa. Les retallades als sous i drets dels treballadors i treballadores de l'Ajuntament que no es contemplen en aquests pressupostos, vindran fetes des de Madrid. El lent procés de reestructuració de l'Ajuntament i de les empreses públiques s'accelerà a cop de decret des de Madrid, sense que des de Reus hi puguem dir quelcom. Quin sentit té doncs el principi d'autonomia local que estableixen les seves pròpies lleis? La pràctica demostra que cap.

Un cop fet aquest primer cop d'ull a la situació en la que ens trobem, i que és la que ha condicionat la formulació d'aquests pressupostos, cal que ens aturem ara a analitzar quin ha estat el procés que ha seguit la redacció i formulació d'aquests.

Un cop més, des de la Candidatura d'Unitat Popular no podem fer més que mostrar el nostre enuig per les formes de fer d'aquest govern. No podem fer altra cosa, perquè les propostes que hem presentat en aquesta mateixa cambra per intentar plantejar una nova forma de treballar, que compti amb la participació de la ciutadania i amb una transparència clara i rotunda, ens han estat rebutjades.

Tot i que aquest any, debatem els pressupostos al mes de maig quan ja quasi ha passat la meitat de l'exercici en curs, això no ha representat una avantatge perquè el

procés de redacció d'aquests pressupostos s'hagi pogut fer d'una forma més consensuada entre les diferents forces polítiques aquí representades, ni d'una forma més transparent i participativa que comptés amb l'opinió dels reusencs i reusenques.

Pel que respecte a la primera qüestió, un cop més ens trobem davant l'acció aïllada dels partits que conformen el govern municipal respecte la resta de partits polítics presents en aquesta cambra. Ho varem denunciar en el debat de les ordenances fiscals i ho tornem a fer ara. Reclamem poder participar en totes les fases de redacció d'aquest –i tots- tipus de projectes que afectin les polítiques públiques de la nostra ciutat. O, com a mínim, una informació fluïda que permeti seguir el fil d'elaboració d'aquests projectes.

Un cop més, ens hem trobat en menys d'una setmana per poder analitzar una extensa documentació d'un alta dificultat tècnica –com també denunciàvem abans- que no permet poder sumar el màxim d'esforços possibles a entendre la situació actual i la que se'ns presenta, que no ens permet plantejar alternatives.

Volem recordar de nou, que més del 70% del pressupost municipal correspon a les empreses municipals. Després de quasi un any d'entrar a participar als consells d'administració de les empreses, continuem sense conèixer el nombre de treballadors i treballadores de cadascuna d'aquestes, continuem esperant que se'ns facin arribar les actes dels darrers anys de vida d'aquests consells abans de la nostra entrada en aquests, continuem esperant que se'ns entregui un gran volum d'informació que provoca que no puguem conèixer en profunditat l'estat actual d'aquestes empreses.

I, pel que fa al 30% del pressupost restant, a més del ja comentat, volem destacar que pel que fa als organismes autònoms, la informació facilitada sobre els pressupostos en cadascun dels consells municipals ha estat en compte gotes. I, que sobretot, els tècnics i tècniques i els regidors i regidores corresponents no han atès cap de les preguntes que hem plantejat els diferents consellers i conselleres de la CUP. Per si no fos prou, determinats organismes autònoms han convocat el seu primer consell municipal de la legislatura, exclusivament per aprovar els seus respectius pressupostos. Sense que els consellers i conselleres haguessin tingut mai cap contacte amb les persones que gestionen aquests organismes. I, fins i tot com ja va sent recurrent aquestes reunions s'han realitzat en horaris laborables, impossibilitant així, que els nostres consellers i conselleres hi poguessin assistir i exercir la seva responsabilitat.

Però, la situació pel que fa als pressupostos de l'Ajuntament estricte, el procediment tampoc ha estat més correcte. En les comissions informatives no s'ha explicat el pressupost de cadascuna de les regidories. Als consells municipals que guarden relació amb aquestes regidories tampoc. El cas paradigmàtic és el del Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació que s'ha quedat sense ni un euro, sense que la regidora competent encara no hagi donat cap tipus d'explicació als i les membres d'aquest Consell.

Demanam de nou al govern, i tant ens fa si som pesats –ho serem fins que no es resolgui aquesta situació- que resolgui aquesta situació, que faciliti la participació, que no vegi les comissions informatives i els consells com uns espais de competició, sinó de cooperació.

Per tancar aquest apartat, només voldríem fer referència a una moció que presentàrem en el darrer Ple. En aquest, tot i reduir a només una moció les nostres propostes, aquesta ha estat vetada per l'alcalde. Ens referim a la moció per a la realització d'una audiència pública per explicar els pressupostos de forma pública,

oberta i participativa a la ciutadania. Com ja hem dit anteriorment, la globalitat d'aquests pressupostos no la coneix al 100% ni el propi regidor d'hisenda. Insistim en la necessitat que els pressupostos siguin un document on es visibilitzi l'acció de l'Ajuntament sobre la ciutat, i no un totxo de papers indesxifrables per la immensa majoria de la població. Insistim en la necessitat de fer partícip no sols a tots els grups municipals que conformen l'Ajuntament, sinó al conjunt de la ciutadania en la redacció d'aquests. No demanem una cosa impossible. Demanem voluntat i valentia per començar a tirar endavant iniciatives que ja s'estan desenvolupant des de fa dècades en d'altres poblacions i en d'altres països.

Un cop analitzat el procés de redacció i formulació d'aquests pressupostos, voldríem entrar ara a analitzar quina ha estat l'actitud i el discurs de la CUP en el debat sobre diferents parts constitutives d'aquests pressupostos consolidats de l'exercici 2012. Creiem que el nostre discurs i l'orientació del nostre vot el dia d'avui, ha de ser coherent amb el que portem defensant des de fa mesos als consells municipals, al Ple i als consells d'administració de les empreses municipals i d'INNOVA.

El passat mes d'octubre la CUP va presentar propostes per a la modificació de la proposta d'ordenances fiscals i taxes que presentava el govern municipal. Cap d'aquestes va ser aprovada. Les nostres propostes anaven encaminades a canviar el criteri de proporcionalitat pel de progressivitat en els impostos, i especialment atenent-se a la conjuntura actual, a establir bonificacions i exempcions a aquells sectors més desafavorits de les classes populars: persones que no perceben cap prestació social, persones que perceben la Renda Mínima d'Inserció, famílies que estan totes les seves membres a l'atur... i per contra, en augmentar la pressió fiscal a aquelles persones que tenen un índex alt de renda, ja fos a través de l'IBI, de crear noves categories de tipus impositiu, etc.

El nostre vot en aquella ocasió va ser negatiu, ja que enteníem que no era una bon instrument que permetés millorar la justícia social a la nostra ciutat i que tractava a tots i totes les ciutadanes de la mateixa forma, independentment del seu nivell de renda. Però, el cas ha estat més greu després de l'aplicació del Pla d'Ajustament –que ara entrarem a analitzar-, el qual també ha implicat una pujada de determinats impostos, com ara l'IBI i la taxa d'escombraries, com a xantatge per acollir-nos a aquesta convocatòria. El resultat final, és que en un any els impostos han pujat d'una forma desmesurada i, que per tant, es demostra que qui haurà de treure les institucions de la situació en la que estan, haurem de ser el conjunt dels treballadors i treballadores. Així doncs, haurem de pagar majors impostos i rebre menys serveis i inversions a canvi.

Per altra banda, des de la CUP hem votat negativament a tots els pressupostos de les empreses municipals i del conjunt d'INNOVA. No desgranarem de nou els motius de la nostra orientació del vot –com també de la nostra negativa a signar la formulació dels comptes de l'exercici passat-, són ben coneguts per a tots i totes. Però, sí que volem plantejar de nou la responsabilitat que implica la nostra decisió, així com qüestionar el vot afirmatiu de molts consellers i conselleres que s'han deixat guiar per motius que escapen de la lògica de l'anàlisi de la situació d'aquestes empreses, i especialment del futur d'aquestes. I, també, volem plantejar de nou la manca d'informació que disposem d'aquestes empreses i recalcar que fa quasi un any que estem esperant que se'ns doni resposta a les nostres sol·licituds d'informació sobre l'activitat i situació d'aquestes empreses.

El capítol del Pla d'Ajustament ja l'hem analitzat també en línies anteriors. De nou, denunciar el xantatge i la imposició del govern espanyol, que posa en greu perill el principi d'autonomia local. Per sort, molts ajuntaments catalans que havien fet bé –o almenys no ho havien fet del tot malament- no han hagut de rendir-se davant d'aquest

xantatge i a aquesta intervenció dels comptes municipals. Denunciem de nou aquest procés de recentralització de l'Estat que posa en perill el ja de per sí més que qüestionat marc constitucional. El dia que es va debatre aquest Pla en aquesta cambra, el nostre vot també va ser negatiu.

I, per últim, com ja hem fet anteriorment, denunciar el procés seguit pels organismes autònoms per tal d'aprovar els seus pressupostos. Ens els consells municipals en que hem pogut assistir també hem votat negativament aquests pressupostos. Considerem que és una autèntica vergonya i presa de pèl, a més de ser una imatge paradigmàtica de les funcions i objectius d'aquests consells, que fins que no s'han hagut d'aprovar els pressupostos no s'hagin convocat molts d'aquests consells. I, qüestionem de nou el paper de molts consellers i conselleres d'aquests estaments que han votat aquests pressupostos sense ni conèixer la naturalesa de l'òrgan i la institució on participen.

Més enllà del procés de redacció i de les formes, i tenint l'experiència prematura d'anteriors debats, hem gosat realitzar un anàlisi complet –tenint en compte la manca de temps i de recursos propis- per presentar un seguit d'esmenes al regidor d'hisenda per tal que les analitzés. Un cop més, no hem rebut cap mena de resposta abans del dia d'avui. Entenem que el regidor va enfeinat, però aquest seguit de propostes eren molt concretes i es cenyien a aquells “serrells superficials” que argüïem a l'inici de la nostra exposició. Constatem de nou, doncs, la manca de voluntat per part del govern per entendre les propostes de l'oposició no com un qüestionament de la seva tasca i la dels tècnics i tècniques, sinó com una aportació per intentar contribuir en la seva proposta originària.

Un cop presentades tota aquesta sèrie de qüestions, encara ens queda el dubte de si el conjunt dels pressupostos que avui debatem resolen totes aquestes anomalies i greuges que hem anat comentant en les línies anteriors. Però, es fa evident que no és així. Almenys quan analitzem el pressupost des d'una perspectiva més general. I, quan entrem a analitzar-lo en detall també ens trobem en diferents dades que ens criden l'atenció.

Cal advertir però, prèviament, que potser algunes de les puntualitzacions que farem no es corresponen amb la realitat. Aquesta és la principal lliçó que hem après des de que vam arribar a l'Ajuntament. La comptabilitat és l'il·lusióisme de l'economia. La comptabilitat és l'art del “trilerisme”, però enlloc de moure la bola d'un lloc a l'altre, es fa amb els diners. Per tant, observem com hi ha moltes partides de l'anterior pressupost que desapareixen, d'altres que es creen de noves, però en moltes ocasions, no queda clar que passa en aquells programes o aquelles polítiques que s'amaguen darrere d'aquest document ple i reple de xifres. La voluntat de l'Ajuntament, els organismes autònoms i les empreses municipals, no ha estat en cap cas de resoldre aquestes enigmes.

Una altra qüestió que ens fa qüestionar la divisió del pressupost en partides, és quan comprovem per exemple, que la partida per la Festa de Sant Jordi d'enguany ha augmentat un 83,60% quan s'hi han destinat molts menys diners que l'any passat, o almenys el programa d'actes es va reduí dràsticament. O, quan es deia a les entitats participants de la Diada que enguany no es podrien gastar més diners que l'any passat. Tot plegat, no ens quadra per enlloc. I, creiem que és un exemple molt pràctic i senzill.

Tampoc entenem, com tractant-se d'un govern format per dos grups municipals diferents, només hi ha una regidoria d'un partit concret que pateix retallades, quan són la majoria de regidories i organismes autònoms les que en pateixen. Forma part del

pacte de govern aquesta distribució dels diners entre les diferents àrees de l'Ajuntament i dels organismes autònoms?

Entrant ja a analitzar les diferents partides, veiem que n'hi ha moltes que no comprenem com, tractant-se d'uns pressupostos que clarament van a la baixa respecte els exercicis anteriors i tenint present la situació social i econòmica de la ciutat, poden ser modificats de la forma en que s'ha fet.

No entenem, per exemple, com pot ser que el departament d'alcaldia pugui tenir un tímid augment del pressupost, o que es crei una nova partida de l'àrea adjunta d'alcaldia de coordinació i organització, quan el primer departament citat també creix. A qui beneficia aquest augment de 113.000€? Com pot ser que un departament com el de comunicació només pateixi una reducció del 13,69%? Com s'entèn la partida d'edicions? Per què hem de gastar 5 milions de les antigues pessetes per mantenir una carta d'ajust a la televisió? No cal replantejar-se les canals comunicatius i els continguts informatius de l'Ajuntament?

Una de les àrees que augmenta del pressupost és la de promoció econòmica. Des de la CUP estem totalment d'acord que cal intervenir en el que anomenen "sector privat" o "mercat" per tal d'estimular l'ocupació, sempre i quant aquesta sigui digne i estable. És per aquesta darrera qüestió que no comprenem com es distribueixen les diferents partides d'aquesta àrea. Cal que el gruix de l'augment d'aquesta partida vagi a parar a REDESSA? L'objectiu d'aquests pressupostos no era la reducció d'encàrrecs a INNOVA i donar major protagonisme als tècnics i tècniques de l'Ajuntament? Sent de les úniques àrees amb un creixement pressupostari, no caldria especificar en quins programes es destinaran? S'ha previst o aquest diners són aportacions sense requeriments?

Pel que fa al Pla d'Acció Municipal, el govern vol posar fi al vergonyós encàrrec a INNOVA per a la realització d'aquest. Però, té pensat redactar un nou PAM? No seria interessant que la redacció i aprovació d'aquest pressupost –tenint present que es produeix a la meitat de l'exercici- s'hagués realitzat d'acord amb una planificació? Hi entrarem posteriorment.

Pel que fa als "recursos humans", finalment l'Ajuntament no ha fet grans modificacions de les retribucions en aquests pressupostos. No obstant, sí que hi ha algunes coses que seguim sense entendre. Per exemple, es crea una regidoria d'immigració i la plantilla es queda en quadre, tot sabent que el decret de Rajoy impedeix contractar més treballadors i treballadores? Qui ha de desenvolupar, doncs, les polítiques d'aquesta nova regidoria? En d'altres departaments s'eliminen els llocs de treball més precaris però, òbviament, no se'n creen de nous ni es pugen les retribucions dels treballadors i treballadores que resten i que hauran de fer més feina. Per què en determinats departaments hi ha augments considerables de determinats complements i en d'altres no? No seria el moment de definir una nova política laboral que no divideixi i enfronti els treballadors i treballadores de la casa de diferents departaments?

I, ja que parlem de política laboral i retributiva, més enllà de les tímides i legitimadores mesures incloses al Pla d'Ajustament, per què no es redueixen els sous dels càrrecs electes? Per què no reduïm les dietes per assistència dels càrrecs electes? Per què continuem permetent que determinats càrrecs electes cobrin de diferents institucions? Des de la CUP plantejem una nova política en aquest sentit, ja que creiem que els i les càrrecs electes hauríem de ser les primeres en donar exemple en una situació com la que estem vivint.

Aquest darrer paràgraf malhauradament és el que ens sorprèn menys de tot plegat, però i si analitzem el departament de Salut Pública? Si us plau, explica-ens-ho, perquè no hem entès res? En la conjuntura en la que estem, la qual implica un major risc de drogadiccions, de malnutrició,.. Realment, les retallades previstes són les que hi apareixen? O es tracta d'un truc d'il·lusionisme més i, realment, aquests programes s'han inclòs dins d'unes altres partides? Esperem que sigui així. Per què per molt que les mútues privades hagin augment un 15% la seva clientela, en detriment del sistema sanitari públic, no creiem que les persones usuàries d'aquests serveis, s'ho puguin permetre.

El mateix podem dir de l'àrea de Serveis Socials. Externalització de serveis, convertint els serveis en mercaderies i els i les clientes en usuàries. Reducció o manteniment de partides com les de menjar a domicili, menjador social, pisos d'inclusió.... com s'entén això? Absolutament totes les partides que augmenten són "treballs realitzats per altres empreses". Des de la CUP volíem fer una anàlisi exhaust sobre aquesta àrea. Vam demanar la memòria de l'exercici anterior, per poder fer una bona comparativa i conèixer els detalls de cadascun dels projectes. Al cap d'uns mesos de demanar-ho, aquest dimarts rebíem quatre fulles enquadernades, on no apareixia la informació que havíem demanat. Esperem sincerament que aquesta necessària pujada de la partida pressupostària d'aquesta àrea estigui ben raonada. En aquest sentit, confiem que els tècnics i tècniques hagin fet una bona tasca. Tampoc no ho coneixem, encara que ho haguem preguntat reiteradament en comissió informativa.

La mateixa dinàmica d'externalització la trobem en els departaments de participació ciutadana i immigració. Especialment important el canvi que suposa a nivell pressupostari l'activitat d'aquestes dues regidories. Però, igual com comentaven en l'anterior paràgraf, desconexem quasi completament les polítiques d'aquesta regidoria. La única que coneixem al 100% és l'abolició del pressupost de solidaritat i cooperació que ja hem comentat anteriorment, i com també hem dit, encara estem pendents de la deguda explicació de la regidora. Esperem que en pugui informar en comissió informativa, o sobretot i per respecte a la més de desena de conselleres voluntàries, en el Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació.

Tampoc podem donar una millor opinió de l'afectació dels pressupostos en l'àrea de cultura. Tot i no resoldre el batibull pressupostari d'aquesta àrea macrodividida (regidoria de Cultura, IMAC, política i lingüística, participació...), el Pla d'Ajustament ja ens avisava del que passaria. Reducció de l'IMAC, de l'IMMR, dels consorcis teatrals, del Consorci de Política de Normalització Lingüística (sí ja sabem que està en una altra partida d'una altra àrea), eliminació de festivals, retallada a les subvencions a les entitats... potser caldria replantejar la política cultural de la ciutat. Sinó, com ja ha passat en diverses ocasions, les entitats sense ànim de lucre des de l'autogestió, hauran de carregar-se el pes de la cultura a les seves esquenes, i augmentar el seu sobreesforç voluntari i desinteressat. Per primer cop, almenys, sabem el que costa el manteniment de La Palma. Ara només falta que es reformulin les condicions d'aquesta perquè pugui ser útil, i deixi de ser un espai infrutilitzat. El Parc de la Festa, continuem sense saber si té una partida o si s'hi pensen destinar diners.

Pel que fa a la regidoria d'esports, abans d'entrar en matèria pressupostària, potser caldria preguntar-nos per a què serveis? No és pas mentida que RELLSA monopolitza el pressupost de la regidoria, tot i els canvis d'epígrafs dels programes de la regidoria?

En resum, doncs, després d'analitzar aquest document se'ns plantegen molts interrogants. Suposem que un cop aquestes partides es posen a la pràctica –com és el cas ja citat de Sant Jordi- doncs veurem que impliquen a la pràctica les modificacions pressupostàries practicades. No obstant, sobre el paper i en abstracte, no comprenem

determinades coses, en un moment tant delicat i en una situació tant delicada com en la que estem.

El senyor Pellicer i la senyora Alegret, conjuntament amb el senyor Enrech, repeteixen tant insistentment com des de la CUP diem que no tenim informació, que els pressupostos són “realistes” i “*realistas*”. Òbviament, considerem que no pot ser d'altra manera. Els pressupostos han de ser realistes, ja hem estat molts anys fabricant fum i projectes faraònics.

Però, a què responen? Segons elles mateixes, perquè són “austers”, “*ajustados*” i “no afecten directament la prestació de serveis essencials”. Signifiquen un “aprimament” d'INNOVA. Sí, però aquest no és suficient. Cal segar més arran. No es tracta de fusionar empreses. Es tracta de saber per a què serveixen i mirar si des de l'Ajuntament se'n poden assumir les seves funcions. Es tracta de saber quins socis i sòcies hi tenim i quin paper hi juguen. Es tracta de saber per a què serveixen aquestes empreses. Es tracta, en resum, d'acabar amb aquest disbarat que passarà a la història.

“Dejar que nuestros hijos paguen con retraso nuestro estado de bienestar y nuestro nivel de vida, receta favorita de la izquierda, es lo contrario de la solidaridad”. Des de la CUP creiem que el que és contrari a la solidaritat és augmentar la pressió fiscal a les classes populars a canvi de retallar-els-hi els serveis i els drets. I, sobretot, el contrari de solidaritat és que els reusencs i reusenques haguem de pagar les aventures empresarials en inversions que no repercutien en el nivell de vida de la ciutadania, sinó en interessos individuals de determinades persones, algunes d'elles fins i tot de fora de la ciutat.

La solidaritat no seria que pisos que han estat pagats amb diners públics com els de GUPSA passessin a ser de lloguer social? O, que en lloc d'augmentar el pressupost de les polítiques de promoció econòmica per seguir subvencionant i finançat a les empreses de sempre que representen un model caduc de l'economia, les destinem a noves iniciatives que aportin valor afegit real a la ciutat i creïn treball digne i estable?

Amb una cosa sí que estem d'acord senyora Alegret: *“es necesario establecer un coto al despropósito. Junto al ahorro hemos impulsado la reordenación del enorme entramado de empresas públicas. Un auténtico laberinto nutrido de desgobiernos, deudas, pérdidas y mala gestión socialista. Una huida del derecho administrativo plagada de irregularidades a la que hemos puesto coto”*. Des de la CUP estem contents en l'anàlisi sobre el que representa INNOVA. Ara, només farà falta, que els vostres companys de Madrid no s'interposin pel mig d'aquest procés i tiren pel dret, tot substituïnt el “coto” en un camp de tir.

I, per últim, el senyor Pellicer i la senyora Alegret, també han insistit en que “consensuarem [...] amb els grups municipals per aprovar-los amb la més àmplia majoria en el ple” i en *“favorecer el consenso con la oposición”*. Suposem que aquesta insistència, deu ser la mateixa en que proclamen la “transparència” del nou govern. Doncs, sentim molt haver-lis de recordar de nou, que no veiem cap signe de canvi en aquesta direcció. Només recordar, com ja va fer el propi alcalde de la ciutat, que la taula sobre la crisi que han titulat “Reus amunt”, la va la proposar la CUP fa bastats mesos, però que fins que el senyor Vallès –que pel que sabem no és regidor de la ciutat- no va sortir a la palestra, aquesta s'omplia de pols en un calaix.

Però, seguirem insistint, continuarem sent pesats. Volem transparència i participació. Perquè hi hagi corresponsabilitat i consens, en allò que sigui possible. Però, si us plau, no diguin el que no és. Un cop més l'exemple de “total transparència” no el veiem per

enlloc. Només veiem documents redactats a última hora, per treure l'aigua del vaixell que s'enfonsa (i confiem amb vostès perquè així no sigui així), però continuant anant a la deriva, sense cap rumb ferm, més enllà que continuar traient aigua i més aigua, mentre que cada cop n'entra més.

És per això, que tot i ser conscients que les nostres esmenes a aquests pressupostos no anirien enlloc, hem fet l'esforç –perquè així ens ho demanen els ciutadans i ciutadanes- d'intentar realitzar propostes que creiem que podrien servir per millorar-los.

Som conscients que el nostre projecte de ciutat va per unes altres vies completament diferents. Però, en un moment com aquest, volem ser responsables i volem que vostès també ho siguin.

És per això, que no acceptarem –com va succeir en el debat del Pla d'Ajustament- que aquest debat d'avui es converteixi en un diàleg de sords. En una lluita estratègica per a veure qui té la última paraula per sentenciar a l'altra.

Des de la CUP hem centrat la majoria de les nostres propostes al Ple en matèria econòmica i social. Segurament, ningú s'ho hagués pensat fa uns mesos. Hem aconseguit incloure en el programa de govern algunes petites propostes nostres que han estat majoritàriament descafeïnades i/o tergiversades. No obstant, seguirem fent propostes. I, ho farem, ja sigui al Ple o al carrer.

Ho farem des del carrer, demostrant amb la pràctica la viabilitat de les nostres propostes, com ara la participació com a eix principal d'elaboració, implementació i evaluació de les polítiques, la transparència de tota la gestió econòmica, la promoció de l'economia social, de l'ocupació digna i estable... tot i ser conscients de les limitacions. Amb l'objectiu, que aquesta iniciativa pugui contagiar-se de les dinàmiques d'aquest edifici.

Avui, per coherència amb tot el que hem exposat, votarem NO a aquests pressupostos. I, ho farem també per responsabilitat. Insistim, no juguin a dir que estem en contra dels interessos de la ciutadania. No diguin que juguem a fer oposició fàcil. Segurament si l'oposició que hi havia fins ara hagués tingut una major responsabilitat moltes de les coses que hem mencionat anteriorment, no haurien passat, o almenys, serien més fàcils de resoldre.

És per això, que aprofitant el Ple d'avui. El Ple que marcarà el final d'aquest exercici vigent. Des de la Candidatura d'Unitat Popular demanem un canvi d'orientació del govern municipal per al que queda de legislatura que passi pels següents quatre punts.

En primer lloc, VOLUNTAT. Necessitem voluntat política per part del govern. Tant ens fa si el govern està format per CiU i el PP. Si realment són conseqüents amb la seva proclama de "reusenquisme", no tindrem cap mena de reserva en treballar plegades. Així ho hem demostrat en el temps que portem a l'Ajuntament, quan hi ha hagut una oportunitat real. Però, cal que hi hagi una voluntat real d'acceptar els acords i complir els compromisos, ja sigui en temes relacionats amb INNOVA o en propostes per a la ciutat que siguin acordades en el Ple. Demostrin que hi ha voluntat per part seva. Prenguin els compromisos als que els hem emplaçat en reiterades ocasions. I, especialment, amb els que avui oferim de nou. Si no es compleix aquesta primera orientació, no tindrà cap mena de sentit que continuem amb les tres següents.

En segon lloc, PLANIFICACIÓ. Cal que el govern elabori un Pla d'Acció Municipal que prevegui el futur a curt termini de la ciutat. No serveis l'excusa de la conjuntura actual. Ans al contrari, aquesta conjuntura reclama un full de ruta. Cal establir correctament el pla ha seguir en el tema d'INNOVA, en la reducció del deute de l'Ajuntament i l'increment dels ingressos, cal establir prioritats en les polítiques, cal començar a posar les bases d'un canvi en les maneres de fer de l'Ajuntament de les darreres dècades. L'emplacem, avui, a assumir aquest compromís públicament. I, a garantir que el procés de redacció d'aquest Pla compti amb la participació de tots els grups municipals i el conjunt de la ciutadania. Com a Candidatura d'Unitat Popular es comprometem a participar-hi, dedicar-hi tots els esforços i a sumar complicitats, sempre i quant –com hem fet i farem sempre- vagin d'acord amb els principis que defensem.

En tercer lloc, PARTICIPACIÓ. Posin fi a la proclama de la “participació” i la “transparència total” hi posin-la a la pràctica. Des de la CUP els hi hem proposat diferents mesures. I, així ho seguirem fent, ja sigui al Ple o fora del Ple. En la conjuntura actual, la participació significa implicació. Implicació dels grups municipals, implicació dels treballadors i treballadores de l'Ajuntament. Implicació dels agents socials i entitats de la ciutat. Implicació de la ciutadania en general. Participació que serveixi per sortir entre tots i totes del forat en el que estem. I, participació, que serveixi per començar a traçar noves formes de tirar endavant la ciutat.

En quart i darrer lloc, VALENTIA. S'acabat el temps de continuar posant tiretes i pedaços a problemes estructurals. Cal abordar-los de forma radical. Entenent radical, com el principi de tractar les qüestions que ens afecten des de l'arrel. Si cal canviar programes es canvien. Si cal canviar i anul·lar convenis i contractes es fa. Si cal fer gestos fermes, encara que qüestionin determinades pràctiques es fa. Cal que l'Ajuntament sigui valent i faci un gir en les seves dinàmiques i les seves polítiques.

Des de la CUP estarem esperant passos en aquesta direcció. Si aquests es produeixen, ens comprometem a estar a l'alçada de les circumstàncies i a assumir la responsabilitat que se'ns requereixi.

Hem demostrat en diferents ocasions que la CUP no tenim cap mania a debatre i a treballar plegades per tirar endavant projectes i iniciatives. Volem que ens permetin continuant-ho demostrant.